بازخوانی سناریوی سقوط قهرمانان ورزش ایران در دنیای مربیگری

ستاره سوزی

محسن وظیفه/ سرنوشت انتخاب زودهنگام بهداد سلیمی به عنوان سرمربی تیم ملی وزنه‌برداری مانند دیگر ستاره‌هایی می‌شود که به عنوان سرمربی تیم ملی در رشته‌های مختلف انتخاب شدند و نتوانستند نتیجه خوبی بگیرند. به دلیل اتخاذ تصمیمات غیرکارشناسی در ورزش ایران متأسفانه کم هم نیستند چهره‌هایی که در ورزش ایران در همین سال‌های اخیر ستاره ورزش بودند اما با حضور در رأس سرمربیگری تیم‌های ملی، آینده درخشان خود را از بین بردند. در فوتبال که سرآمد همه ورزش‌ها است، فراوان این اتفاق رخ داده اما در کشتی و وزنه‌برداری هم نمونه‌های زیادی برای این کار وجود دارد. قهرمانانی که نامشان را یک تریلی نمی‌کشید با تصمیمات غیر فنی و غیرکارشناسی با حیا کن رها کن بدرقه شدند. شاید نکته مهم این باشد که چرا با وجود این همه نمونه چرا باز هم مدیران ورزش به سراغ این تصمیمات می‌روند و چرا از گذشته درس نمی‌گیرند. عجیب‌تر اینکه قهرمانان ما هم سرنوشت افرادی را که در گذشته با عواقب ناخوشایندی روبه‌رو شدند، سرلوحه تصمیمات خود قرار نمی‌دهند؟ به طور مثال آخرین نمونه ورزش ایران، ستاره‌ای که بدون هیچ تجربه مربیگری، سرمربی تیم ملی بزرگسالان شد؛ بهداد سلیمی چرا وقتی با پیشنهاد سرمربیگری تیم ملی روبه‌رو می‌شود چرا نمی‌رود سرنوشت حسین توکلی، سجاد انوشیروانی و محمد حسین برخواه و حتی نواب نصیرشلال را که قبل از او سرمربی تیم ملی شدند، بررسی نکرد؟

شهریار فوتبال، کم‌فروغ در تیم ملی

ناکامی ستاره‌ها در عرصه مربیگری تنها مختص ستاره‌های کشتی و وزنه‌برداری نیست و حتی در فوتبال هم چنین اتفاقاتی رخ داده است؛ حتی برای علی دایی اسطوره فوتبال ایران. شهریار فوتبال ایران سال ۸۶ و یک‌سال بعد از خداحافظی با تیم ملی و با تجربه موفق مربی-بازیکن در سایپا روی نیمکت تیم ملی فوتبال نشست؛ اتفاقی که از نظر فوتبالی‌ها شیرین‌تر از این نمی‌شد، اما اسطوره فوتبال ایران آنچنان که در تیم ملی موفق و نامدار بود در راه جدیدش نبود. علی دایی در دور مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۰ از پنج مسابقه با تیم‌های کره جنوبی، عربستان، کره شمالی و امارات ۶ امتیاز گرفت و باخت مقابل عربستان در ورزشگاه آزادی جلوی چشمان پرشور هواداران و محمود احمدی‌نژاد رئیس جمهور وقت باعث شد او از تیم ملی مثل آب خوردن برکنار شود. شهریار فوتبال ۱۱ ماه بعد از این تجربه تلخ برکناری، هفته بیست و یکم فصل ۸۹-۸۸ بعد از کرانچار سرمربی تیم پرسپولیس شد و با این تیم دوبار قهرمانی جام حذفی را تجربه کرد، اگر چه در لیگ برتر و آسیا ناکام ماند. حتی در دربی هم تیمش موفق نبود و همان سال با پایان قراردادش جدا شد. راه‌آهن، پرسپولیس، صبای قم، نفت تهران و سایپا تیم‌هایی بودند که علی دایی روی نیمکت آنها نشست. شهریار فوتبال ایران به رغم موفقیت نسبی در لیگ برتر فوتبال، اما در عرصه ملی کم‌فروغ بود.

علیرضا حیدری؛ یک‌بار برای همیشه

شاید علیرضا حیدری مهم‌ترین چهره کشتی باشد که با ورود زودهنگام به عرصه مربیگری به دلیل نتایج ضعیف سوخت. کسی که تا قبل از سرمربی شدن هم این شانس را داشت که تا چند سال عضو تیم ملی باشد اما با تصمیمات سیاسی مدیران وقت ورزش وارد عرصه مربیگری شد. سال ۲۰۰۷ علیرضا حیدری در حال و هوای بازگشت دوباره به دنیای کشتی و حضور در چند تورنمنت بود که با شکست برای او همراه بود. این موضوع به یکباره مسئولان وقت کشتی را به فکر فرو برد که چه کار کنند که علیرضا حیدری مرد شش مداله کشتی ایران از مسابقات جهانی و المپیک بیرون بزند؟ به همین دلیل هم به او پیشنهاد دادند تا سرمربی تیم ملی کشتی آزاد در مسابقات جهانی ۲۰۰۷ باکو شود. علیرضا حیدری با سعید ابراهیمی برای رسیدن به دوبنده تیم ملی رقابت داشت اما به یکباره در مسابقات جهانی ۲۰۰۷ ازکنار تشک، ابراهیمی را هدایت کرد. نتایج تیم ملی کشتی آزاد در مسابقات جهانی باکو باعث شد تا علیرضا حیدری برای اولین و شاید هم آخرین‌بار سرمربیگری تیم ملی را تجربه کند. بعد از جهانی ۲۰۰۷ حیدری دوباره تصمیم گرفت به عنوان کشتی‌گیر به تیم ملی برسد اما در نهایت بعد از مدتی در جام تختی از دنیای قهرمانی خداحافظی کرد. شاید علیرضا حیدری هنوز هم چوب حضور در مسابقات جهانی ۲۰۰۷ باکو به عنوان سرمربی را می‌خورد؛ کسی که لیاقت حضور در تیم ملی کشتی آزاد به عنوان سرمربی را در چندین دوره مسابقات جهانی و المپیک داشت اما او هم به خاطر یک تصمیم شتاب‌زده و غیرفنی سوخت شد و حالا هم که به جای ماندن در کنار کشتی به دنبال بیزینس و درآمد است.

امیررضا خادم؛ بزرگی که کوچک شد

امیررضا خادم و برادرش از جمله ورزشکارانی بودند که راه ورود زودهنگام قهرمانان به عرصه ورزش و حتی سیاست را باز کردند. دو چهره محبوب ورزش ایران که هم به نوعی سرمربیگری تیم ملی را تجربه کردند و هم ریاست فدراسیون کشتی را اما هر دو به شکل عجیبی از مسئولیت خود کنار رفتند. اواخر دهه ۷۰ مدیران وقت سازمان تربیت بدنی به این فکر افتادند که قهرمانان را وارد عرصه مدیریت ورزش کنند، به همین دلیل هم امیررضا خادم کاندیدای ریاست فدراسیون کشتی شد. اوایل دهه ۸۰ بود که مسئولان ورزش تازه از بازی‌های المپیک سیدنی به ایران برگشته بودند و بدجور وسوسه شده بودند که پای قهرمانان را به عرصه ورزش باز کنند. مسئولان سیاسی کشور هم در آن زمان نشست و برخاست با قهرمانان ملی را دوست داشتند. مهندس سعید فائقی که معاون سازمان تربیت بدنی در آن زمان بود، درباره این اتفاق می‌گوید: «از مسئولان سیاسی و اجرایی کشور به ما اعلام شد که برای ورود قهرمانان به عرصه مدیریت ورزش تلاش کنیم. ما هم در بازی‌های المپیک سیدنی حضور داشتیم و به چشم می‌دیدیم که مسئولان کمیته بین‌المللی المپیک احترام زیادی را برای قهرمانان جهان و المپیک قائل هستند و اصلاً ما که به عنوان مدیران ورزش در این بازی‌ها حضور داشتیم را نمی‌دیدند. از همان‌جا تصمیم گرفتیم که بعد از بازگشت به ایران شرایطی را فراهم کنیم که قهرمانان برای مدیریت ورزش وارد شوند.»

این گفته‌های سعید فائقی شرایطی را فراهم کرد که مرحوم پرویز سیروس‌پور با مهندسی مسئولان وقت سازمان تربیت بدنی از ریاست فدراسیون کشتی کنار برود و به جای او امیررضا خادم رئیس فدراسیون شود. اتفاقات تلخی در این انتخابات افتاد، به نحوی که سعید فائقی بعدها عنوان کرد چندین‌بار از پرویز سیروس‌پور بابت این اتفاقات عذرخواهی کرده است. امیررضا خادم وارد ورزش شد اما در نهایت او را هم مهندس مهرعلیزاده در تصمیمی سیاسی کنار گذاشت و محمدرضا طالقانی رئیس فدراسیون کشتی شد. امیررضا خادم سال ۷۹ رئیس فدراسیون شد و سال ۸۱ هم برکنار شد و سال ۸۲ وارد مجلس شد و در همان سال‌ها برای رسیدن به دوبنده تیم ملی در المپیک ۲۰۰۴ تلاش کرد که البته بی‌نتیجه ماند.

مهدوی کیا؛ محبوب‌ترینی که ناکام ماند

مهدی مهدوی کیا ستاره فوتبال ایران که سال‌ها تجربه کار در آکادمی داشت، شهریورماه سال ۹۹ با حکم شهاب‌الدین عزیزی خادم رئیس وقت فدراسیون فوتبال، سرمربی تیم فوتبال امید شد تا بلکه طلسم ۴۸ ساله نرفتن فوتبال ایران به المپیک در ۲۰۲۴ پاریس شکسته شود. اما نشد. این بار مشکلات از همان روز اول مانع بزرگ برای صعود تیم فوتبال امید به المپیک شد و از محبوب‌ترین مرد جهان یک ناکام بزرگ ساخت. در حالی که تیم فوتبال امید دوباره حسرت به دل سهمیه المپیک ماند، اما بعضی از کارشناسان این نتیجه را قابل پیش‌بینی می‌دانستند؛ چرا که مهدوی کیا بدون سابقه مربیگری سرمربی تیم امید شده بود. اقبالی کارشناس فوتبال می‌گوید: «این تکرار مکررات است که قرار نیست هر بازیکن بزرگی تبدیل به مربی بزرگی هم بشود یا برعکس. مهدوی کیا در دوران بازیکنی‌اش یکی از بهترین‌ها و مایه افتخار کشور ایران بود. او اگر می‌خواهد مربی بزرگی هم شود باید پله به پله پیش برود نه اینکه مربیگری را از تیم ملی یک کشور شروع کند. فدراسیون تنها برای آنکه یک اسم بزرگ را به کار گیرد به سراغ مهدوی کیا رفت. آن هم بدون درک این موضوع که ایشان هیچ تجربه‌ای در مربیگری ندارد.»

بهداد سلیمی قدم در مسیر نواب

مهم‌ترین خبر این روزهای فدراسیون وزنه‌برداری ماجرای انتخاب بهداد سلیمی به عنوان سرمربی تیم ملی بزرگسالان است. قهرمان پرآوازه وزنه‌برداری حالا قدم در راهی گذاشته است که قبل از او برای قهرمانان بزرگ وزنه‌برداری خوش‌یمن نبوده و تجربه خوبی به همراه نداشت. حسین توکلی قهرمان المپیک سیدنی وقتی حد فاصل ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۵ قرار بود هم به جهانی امریکا برود و هم در المپیک ریو سرمربی تیم ملی باشد اما اولین تجربه سرمربیگری تیم ملی او فقط چند ماه بود و حتی به جهانی ۲۰۱۵ امریکا هم نرسید. بعد از آن‌هم دیگر این فرصت را پیدا نکرده تا حالا برای دومین‌بار سرمربی تیم ملی پاراوزنه‌برداری شود. بعد از حسین توکلی، نوبت به سجاد انوشیروانی رسید و سجاد به جهانی ۲۰۱۵ رفت و بعد هم المپیک ۲۰۱۶ ریو را پشت سر گذاشت. درگیری‌های بی‌پایان او با کیانوش رستمی و همکاری نه چندان موفق با لازلو بلغارستانی خیلی برای او هم خاطره خوبی به ارمغان نیاورد اما هر چه بود او با ریاست فدراسیون به وزنه‌برداری برگشت. بعد از سجاد نوبت به محمدحسین برخواه رسید. قهرمان نامی وزنه‌برداری در جهان اما با حضور در تیم ملی با هزار و یک مشکل مواجه شد. هر چند که آخرین مدال وزنه‌برداری در المپیک هم در دوره او به دست آمده اما برخواه هم جوری از وزنه‌برداری دور شده که اصلاً کسی نمی‌داند کجاست. البته فراموش نشود که این سرنوشت کسی است که سابقه سرمربیگری در تیم ملی نوجوانان و جوانان را داشت و علی داودی قهرمان فعلی تیم ملی هم شاگرد او بوده. شاید سرنوشت او مهم‌ترین هشدار به بهداد سلیمی باشد. نواب نصیرشلال هم بعد از دو سال کلنجار در وزنه‌برداری با خاطره خوبی جدا نشد و بعید است که بعدها اگر کلاهش هم حوالی خانه وزنه‌برداری افتاد برای برداشتنش به این مجموعه نزدیک شود. نواب دو سال درگیر با هزار و یک مشکل در نهایت با تک طلای علیرضا یوسفی در سنگین وزن چهره قهرمان و ناجی به خودش گرفت اما مشخص نیست چرا رفت؟ اگر اعتقاد داشت که اوضاع خوب است که می‌ماند تا لذتش را ببرد اما می‌دانست که ماندن در وزنه‌برداری فرو رفتن در باتلاق است. به همین خاطر فرار کرد تا حداقل زندگی شخصی خود را با کار کردن در باشگاه‌های کراس فیت بسازد. در چنین فضایی بهداد سلیمی وارد شده است. کسی که طلای جهان و المپیک را دارد و حالا قرار است دانه‌ای که نواب کاشته را برداشت کند اما یک موضوع را نباید فراموش کند که اینجا حکایت همان ضرب‌المثل است: «هر که بامش بیش، برفش بیش» هر چقدر نام بزرگتر باشد زمین خوردنش هم درد بیشتری دارد. نواب با یک نقره المپیک کلی کتک خورد. بهداد با طلای جهان و المپیک بیشتر دردش خواهد آمد.

تیم ملی سابر؛ سکوی پرتاب رهبری

اگر در کشتی و وزنه‌برداری ستاره‌ها وزنه‌ای برای بالا بردن تیم‌های ملی بودند، در شمشیربازی سابر داستان فرق می‌کند، دقیقاً برعکس است. این بار تیم ملی وزنه سنگینی است که وزنه سبکی به نام محمد رهبری به عنوان مربی را یدک می‌کشد. ملی‌پوشی که نفر دوم تیم ملی بود و با نتایجی که شمشیربازان سابر در گرندپری تونس، فرانسه و جام جهانی الجزایر و بلغارستان گرفته نشان می‌دهد او چیزی برای تیم ملی ندارد. حالا شاید بیشتر از اینکه محمد رهبری بتواند نقشی در پیشرفت تیم ملی و شمشیربازان سابر داشته باشد، تیم ملی حکم سکوی پرتاب او را دارد. حذف زودهنگام شمشیربازان سابر در جدول مقدماتی و نهایت صعودشان به جدول ۶۴تایی این مسأله را تأیید می‌کند. چرا که مربی جوان تیم ملی سابر دانش و تجربه‌ای بیشتر از ملی‌پوشان و هم‌تیمی‌های سابق خود ندارد و حتی شرایط مربی تیم ملی در رنکینگ جهانی به‌رغم غیبت در سه مسابقه خیلی بهتر از ملی‌پوشان است. در واقع نتایج نشان می‌دهد او نتوانسته تأثیری روی کار ملی‌پوشان بگذارد. ادامه این روند بعید نیست به تیم ملی سابر ضربه بزند، در حالی که فدراسیون در جلسه تخصصی به وزیر قول قهرمانی آسیا با گذشتن از غولی به نام کره‌جنوبی را داده است.

محمد طلایی؛ قربانی بی‌گناه

یکی از عجیب‌ترین اتفاقات برای محمد طلایی رخ داد. چهره مؤدب کشتی ایران که با مرام پهلوانی خود افتخارات زیادی را برای ورزش ایران به وجود آورده است. بعد از المپیک ۲۰۱۶ فشارهای زیادی به رسول خادم وارد شد که نمی‌تواند همزمان سرمربی تیم ملی و رئیس فدراسیون باشد. به همین دلیل هم رسول خادم تصمیم گرفت محمد طلایی را به عنوان سرمربی تیم ملی برای جهانی ۲۰۱۷ انتخاب کند. مسابقاتی که با یکی از بدترین نتایج تاریخ کشتی ایران همراه شد و بلافاصله هم محمد طلایی از تیم ملی کنار رفت تا مقصر تمامی اتفاقات تلخ آن روزها باشد. این در حالی است که محمد طلایی در رده جوانان چندین بار پیاپی تیم ملی جوانان را به عنوان قهرمانی جهان رسانده بود اما بعد از ۲۰۱۷ او هم آرام آرام کنار رفت تا بزرگترین قربانی سرمربی تیم ملی کشتی آزاد نام بگیرد. کسی که شاگردانش هنوز هم در تیم ملی کشتی آزاد حضور دارند؛ یونس امامی و حسن یزدانی از جمله کسانی بودند که در رده جوانان با هدایت محمد طلایی به عنوان قهرمانی جهان رسیدند. این مربی بزرگ و قهرمان با اخلاق با این کارنامه درخشان الان مشخص نیست که کجاست و چه کاری را انجام می‌دهد.

خبر

فصیحی به فینال مسابقه قزاقستان نرسید

فرزانه فصیحی دونده سرعت ایران به فینال مسابقات بین‌المللی داخل سالن قزاقستان نرسید.
فرزانه فصیحی برای محک آمادگی‌اش، برای اولین مسابقه داخل سالن در خط استارت ماده ۶۰ متر مسابقه بین‌المللی داخل سالن امین توپاکوف شهرآستانه قزاقستان با دونده‌هایی از جامائیکا، پرتغال، قزاقستان، اسلوونی و گیانا مسابقه داد و با ثبت رکورد ۷ثانیه و ۵۳ صدم ثانیه از فینال جا ماند.

مصدومیت، زاهدی را از جام جهانی حذف کرد

نیما زاهدی ملی‌پوش سابر در اولین بازی جدول ۶۴ تایی با مصدومیت مقابل شمشیرباز فرانسوی با انصراف از جام جهانی بلغارستان حذف شد. او به رغم حذف فرزاد باهر، محمد فتوحی و عرفان شکوهی از جدول مقدماتی انفرادی، با شکست همه حریفانش صعود کرد تا با علی پاکدامن دومین شمشیرباز سابر ایرانی در جدول ۶۴ نفره جام جهانی باشد. نیما زاهدی دیروز مقابل شمشیرباز فرانسوی قرار گرفت اما در حالی که ۸-۲ از حریف عقب بود، با مصدومیت چاره‌ای جز انصراف نداشت و مثل آب خوردن از رقابت‌های انفرادی جام جهانی حذف شد.
علی پاکدامن کاپیتان تیم ملی شمشیربازی سابر که به خاطر حضور در جمع ۱۶ نفر اول رنکینگ جهانی از جدول ۶۴ تایی کارش را شروع کرد با شکست شمشیرباز اهل رومانی راهی مرحله یک شانزدهم نهایی شد.

تیم ملی تری اتلون در قهرمانی آسیا

تیم ملی تری اتلون اواخر بهمن ماه برای حضور در مسابقات اسپرینت کوتاه به هنگ کنگ می‌رود. این مسابقات در مسافت ۷۵۰متر شنا، ۲۰کیلومتر دوچرخه‌سواری و ۵ کیلومتر دوومیدانی برگزار می‌شود و ملی‌پوشان زن و مرد اتلون ایرانی این روزها در اردو برای رقابت با آسیایی‌ها تمرین می‌کنند. رقابت‌های دوگانه دو - دوچرخه و دو قهرمانی آسیا هم سوم اسفند ماه در منامه بحرین برگزار می‌شود. تیم ایران با ترکیب ۴ مرد و ۲ زن در این رقابت‌ها شرکت می‌کند.

۶ تکواندوکار به اردو اضافه شدند

۶ تکواندوکار برتر در پایان هفته چهارم لیگ برتر به جمع اردونشینان تیم ملی اضافه شدند.
محمد مهدی عمادی، باربد جباری، علیرضا نادعلیان، ابوالفضل یعقوبی، سروش حسینی و امیرمحمد مبارکی، ۶ تکواندوکاری هستند که با عملکرد قابل قبول در رقابت‌های لیگ برتر با تصمیم مجید افلاکی به اردوی تیم ملی دعوت شدند. قبل از این میرهاشم حسینی، آرین سلیمی، مهران برخورداری، سامان ضیایی، متین رضایی، امیرعباس رهنما، محمد پارسا تیلانی، امیر سینا بختیاری، یاسین ولی‌زاده، ابوالفضل زندی، علیرضا حسین‌پور، مهدی حاجی موسایی، محمدحسن پلنگ‌افکن، رادین زینالی، امین محمد احمدوند، علی اصغر علی مرادیان، امیر مرتضی عابدیان، علی اکبر ابراهیمی، علی خوش‌روش، حامد اصغری، محمد حسین یزدانی، علی احمدی، امیرمحمد رحمانی‌راد، امیر رضا صادقیان و محمد حسین زاهدی در اردوی تیم ملی تکواندو حضور داشتند.

صفدریان باز هم طلایی شد

محمدرضا صفدریان، ملی‌پوش یخ‌نورد ایران در مسابقات جام جهانی یخ‌نوردی سوئیس صاحب مدال طلا شد.
دومین دوره از فصل مسابقات جام جهانی یخ‌نوردی این‌بار به میزبانی ساس‌فی سوئیس، در حال برگزاری است که قهرمان یخ‌نوردی ایران و جهان با ثبت برترین زمان مسابقات در ماده سرعت باز هم با مدال طلا بر قله‌های یخی ایستاد. صفدریان قبل از این هم در دور اول جام جهانی یخ‌نوردی به میزبانی کره جنوبی به مدال طلا رسیده بود. محسن بهشتی دیگر یخ‌نورد توانمند کشورمان هم در آن رقابت‌ها بعد از ورزشکاران مغولستان و کره‌جنوبی چهارم شد. شبنم اسدی هم در رتبه هشتم جهان قرار گرفت.

IOC، ۲۴۰ هزار دلار برای کمیته ملی المپیک واریز کرد

کمیته بین‌المللی المپیک یک ماه پیش با باز کردن حساب ایران، ۲۴۰ هزار دلار برای کمیته ملی المپیک ایران واریز کرد.
به گفته محمود خسروی‌وفا رئیس کمیته ملی المپیک، بعد از صحبت باخ با خزانه‌داری امریکا و باز شدن حساب ایران، برای اولین بار ۲۴۰ هزار دلار از پول‌های ایران در حساب IOC وارد حساب در بانک‌های ایران شد.
کمیته ملی المپیک یک ماه بعد از نهایی شدن کار، این مسأله را رسانه‌ای کرد.